

Van de Archiefcommissie ontvingen we onderstaande bijdrage. Het vormt een goede aanvulling op de artikelen van dr. F.M. Gerritzen, die onder het kopje "Het verleden" in vorige nummers zijn gepubliceerd.

"EVEN WEER TERUG IN HET OORLOGSVERLEDEN VAN ONZE LINKS..."

De baan van de Domburgsche Golf Club is bijzonder. Eigenlijk kun je wel zeggen uniek. Waar in Nederland kun je staande op een tee aan de ene kant de zee in al haar uitingen zien liggen en aan de andere kant het platteland met in de verte kerktorens.

Maar er is nog een bijzonderheid: het grote aantal heel diepe kuilen en heel veel wat vlakke uithollingen. Vaak moet je als golfer scheef staan om de bal te kunnen raken. (zie foto omslag Golfslag). Is dit helemaal normaal voor een terrein in en naast de duinen? Neen, niet helemaal. Velen van ons zullen als zij een rondje spelen niet goed weten waar dit aan te danken is. Daarom hier een herinnering opgehaald uit het 93-jarige bestaan van onze club.

Mei 1940: oorlog en bezetting van Nederland. Tot in de zomer van 1941 kan er nog gespeeld worden door de 15 leden, die de club dan nog telt. In september 1941 wordt de baan door de Duitsers in beslag genomen, omdat zij een onderdeel gaat worden van de "Atlantic Wall". De 15 leden mogen nu bij andere clubs in Nederland spelen zonder of met een kleine vergoeding (Rotterdam: 9 holes voor 25 cent).

Ook de schietbaan van de Domburgse Schietvereniging van 1905 wordt gesloten.

Men schoot vanaf de 8^e damestee naar schijven tegen de helling van de 2^e fairway. Wanneer golfers naar die fairway liepen werd er met een rode vlag gezwaaid om de schutters te waarschuwen.

Voor de verdediging van Walcheren nam de golfbaan de belangrijkste plaats in (zie tekening plattegrond). Er werden emplacements gebouwd voor het zwaarste aanwezige geschut: vier kanonnen van 22 cm. van Franse makelij, die een schootveld hadden van 360° en die Zeeuws-Vlaanderen konden bereiken.

Drie open geschutseplacements met de daarbij behorende munitiebunkers, communicatiebunkers en bunkers voor bescherming van de manschappen kwamen op het golfterrein. Eén kanon stond op of bij de 2e green. Eén op het plateau waar de heren vanaf de 2e tee overheen moeten trachten te slaan om op de fairway te komen. Eén op het plateau naast de afslaghut van de voormalige driving range. En het laatste net buiten het golfterrein voor de "Hoge Hill" links naast de duinovergang naar het strand.

Onderling waren de emplacements verbonden met loopgraven. Een restje, nu een ondiepe greppel, is nog te ontdekken naast de 2e herentee richting fairway van de 9e. Er liep een spoorlijntje over de baan voor aanvoer munitie en materiaal. Langs de Schelpweg lagen een paar bunkers waarin o.a. een hospitaaltje. Eén van

die bunkers staat er nu nog naast de nieuwe machine-loods.

Na de oorlog heeft dit nog lang dienst gedaan als woning voor een Domburgs gezin.

Van het verdedigende luchtafweergeschut stond één afdeling - zes lichte flak op een open emplacement - op de baan aan de zeezijde van het begin van de 4e fairway. De plaats van één van de andere is nog te herkennen aan de bunker rechts naast het begin van de Krommeweg.

Voor de logistiek voor de opmars van de geallieerden door Brabant naar het oosten was de haven van Antwerpen onontbeerlijk. Daarom begon het gevecht om Zeeuws-Vlaanderen, Walcheren en Beveland. Tussen 25.000 en 30.000 soldaten, meest Engelsen, Schotten en Canadezen, zijn daarbij gesneuveld. Het is wonderlijk dat er voor die gevechten veel minder belangstelling bestaat dan voor de landing in Normandië en voor Market Garden met aanzienlijk minder gesneuvelden.

Eén van vier 22 cm geschut naast pad naar strand voor de 'Hoge Hill'

De aanval op Walcheren werd ingezet met bombardementen op de dijken bij Westkapelle, Veere en Ritthem. Het lukte in oktober 1944 de dijken te doorbreken en langzaam liep nu Walcheren onder water. De commando's die 1 november zouden landen op de Westkappelse dijk waren licht bewapend en geen partij voor het zware geschut. Daarom werd besloten de zware batterijen op de Domburgsche Golf te bombarderen, hoewel het "Bomber Command" liet weten dat het niet mogelijk was om met luchtbombardementen de kanonnen uit te schakelen. Het nut zou zijn het aantasten van het moreel van de bediening, het vernielen van communicatielijnen en hopelijk beschadiging van kanonnen en bunkers.

Op 28 en 29 oktober werd het geschut op de golf aan-

gevallen door groepen Lancasters en Halifaxen begeleid door Mosquito's en Spitfires. Het zwaarste bombardement op Walcheren was op 29 oktober met 800 vluchten. De verliezen waren groot: 16 vliegtuigen werden neergeschoten en 55 bemanningsleden verloren hun leven.

Na de verovering van Domburg werden op en om de golf 437 kraters geteld. Het resultaat van de bombardementen was minimaal. Vernietigd werd een controlepost. Ook ten dele de communicatielijnen. Drie ammuniebunkers gingen de lucht in. Eén van de grote kanonnen werd beschadigd en kwam niet meer in actie.

Ook de Warspite, een slagkruiser uit de Eerste Wereldoorlog werd nog éénmaal ingezet. Hierna ging het schip naar de sloper. Het lag op 12 mijl voor de kust en schoot in eerste instantie op de bunkers op de Westkappelse zeedijk, maar daarna op Domburg. De bedoeling was het geschut op de golf te raken, maar de beschieting was onnauwkeurig door het slechte zicht en zo vielen de granaten van 38 cm op en om Domburg waardoor het stadje voor een groot deel vernietigd werd en 31 inwoners werden gedood.

Om Domburg is door de grondtroepen nog zwaar gevochten.

Dankzij de inzet van enkele leden werd in 1952 een begin gemaakt. De Heide Maatschappij maakte een rapport over de toestand van het terrein. In 1953 begon het herstel en op 30 april 1955 kon voor het eerst weer gespeeld worden.

Vele bomkraters heeft men laten liggen om het ons moeilijk te maken. Heel veel zijn min of meer opgevuld en nog duidelijk te herkennen als mini ondiepe valletjes verspreid over de baan. Hier en daar vallen ze op door het groenere gras wat komt door de goede grond waarmee de kraters werden opgevuld.

Eén wat grotere vallei, waarschijnlijk oorspronkelijk twee aan elkaar grenzende kraters, liggend even voor de wintergreen van de 4e hole, mag wel wat extra aandacht!

In de jaren 80 was dat elke zomer een zandwoestijn waar geregeld een bal van ons in leeftijd oudste lid, Jan van der Peyl, terecht kwam en het hem moeilijk maakte die weg te krijgen. Jan begon dat te vervelen en kreeg toestemming een vrachtauto grond te laten storten en dit met grasplaggen te bedekken.

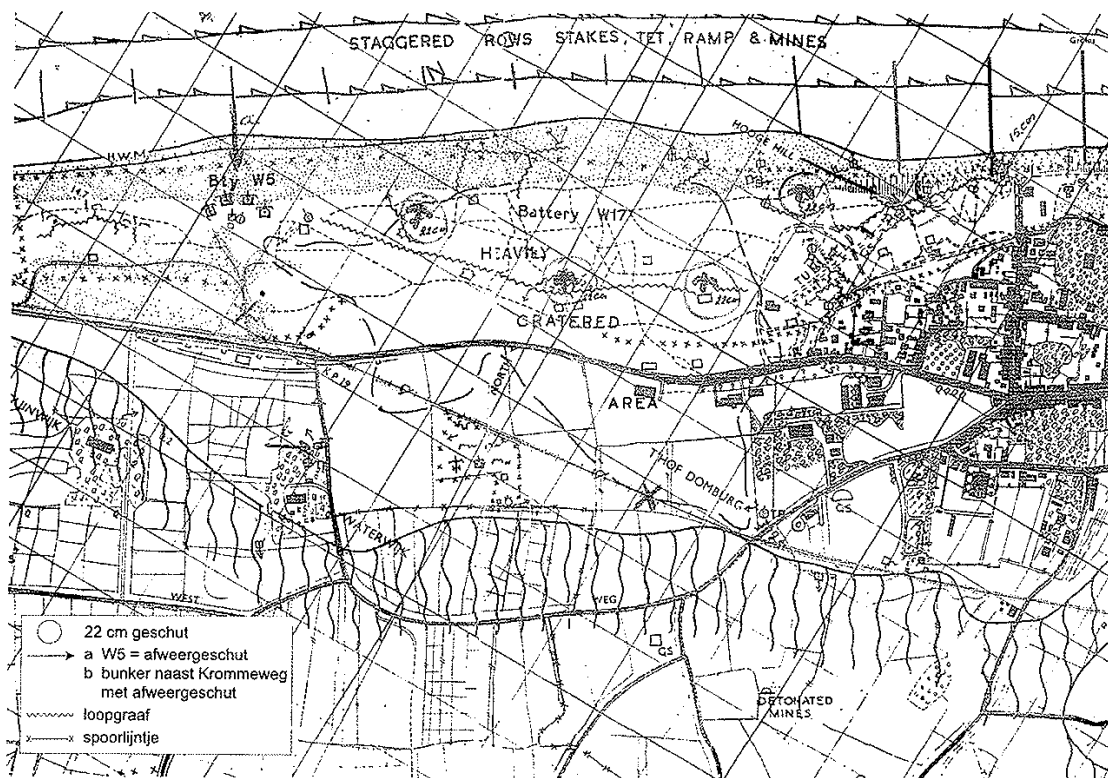
Komt u in dit valletje te liggen en maakt u een prachtslag naar de green, wees dan Jan dankbaar.

Oktober 2007

Natuurlijk was er in de eerste jaren na 1944 geen belangstelling voor de golfbaan.

De Archiefcommissie,

-D. Pott Hofstede
F.A. Bulder-

De baan als onderdeel van de Atlantic Wall